

Havainnoiva esteettö- myyskartoituskävely

Havainnoiva esteettömyyskartoituskävely

Kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Kuntien esteettömyystyön tueksi laadittiin alueellinen yhteinen esteettömyys ja saavutettavuusohjelma vuosille 2021–2025. Itä-Uudenmaan ohjelman mukaan alueen kunnat nimeävät kuntakohtaiset työryhmät, joiden tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa vuosittain havainnoivat esteettömyyskartoituskävelyt sekä laatia raportit.

Alueellinen esteettömyys- ja saavutettavuusohjelma

Itä-Uudenmaan alueellinen esteettömyys- ja saavutettavuusohjelma ”Esteettömyys ja saavutettavuus palvelee kaikkia” vuosille 2021–2025 laadittiin kuntien poikkihallinnollisena yhteistyönä. Ohjelman laadintaa osallistuivat myös alueen kuntien vanhus- ja vammaisneuvostojen valitsemat edustajat. Itä-Uudenmaan alueellisen esteettömyys- ja saavutettavuusohjelman visiona on, että Itä-Uudenmaan kunnat tarjoavat asukkailleen mahdollisimman esteettömän elinympäristön ja saavutettavat palvelut.

Ohjelmassa esitetään tavoitteet esteettömyyden ja saavutettavuuden lisäämiseksi alueen kunnissa sekä toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi tulevien viiden vuoden aikana. Itä-Uudenmaan alueellisen esteettömyys- ja saavutettavuusohjelman yhtenä keskeisenä toimenpiteenä on kohdekohtaiset esteettömyyskartoituskävelyt ja niiden pohjalta laadittavat toimenpiteet toteutussuunnitelmien.

Loviisan työryhmä

Loviisan kaupungin esteettömyys- ja saavutettavuusohjelman työryhmään kuuluvat hyvinvointikoordinaattori Sara Tallsten, hyvinvointisuunnittelija Päivi Hämäläinen ja suunnitteluinsinööri Suvi Peltola. Työryhmä suorittaa vuosittain vähintään kaksi havainnoivaa esteettömyyskartoituskävelyä ja laatii kartoituksista raportit alueellisen ohjelman mukaisesti. Työryhmä kutsuu mukaan kartoituskävelyille ja niiden suunnitteluun vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajat. Työryhmää täydennetään tarvittaessa jäsenten vaihtuessa ja kohteesta riippuen.

Havainnoiva esteettömyyskartoituskävely

Itä-Uudenmaan alueellisen esteettömyys- ja saavutettavuusohjelman mukaan esteettömyyskartoituskävelyn tarkoituksena on tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää kohteen korjaus- ja muutostöiden suunnittelussa. Kartoituksessa kerätyn tiedon perusteella tehdään toimenpide-ehdotuksia niihin kohtiin, joissa esteettömyys ei toteudu.

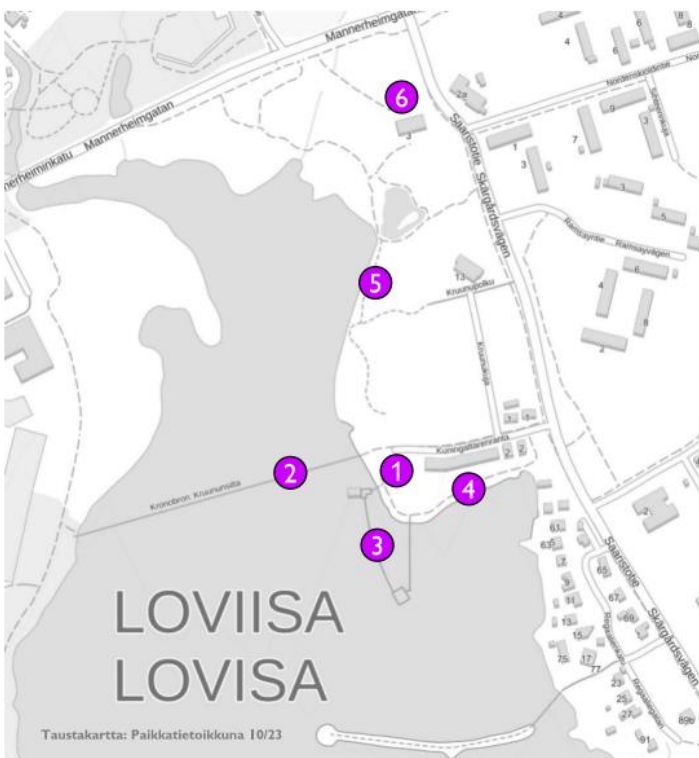
Esteettömyyskartoituskävelyn suorittajat sopivat etukäteen kartoituksen painopisteet ja laajuuden. Kävelykierroksen tulisi keskittyä liikkumisen ja toimimisen turvallisuuteen ja merkittävimpien epäkohtien selvittämiseen. Työryhmä vertaa kerättyjä tietoja esteettömyyskriteereihin. Lopuksi laaditaan raportti, jossa kuvataan kohteiden esteettömyyden nykytilaa ja nostetaan esiin havaitut puutteet. Työryhmä kirjaa kartoituskävelyn tulokset ja antaa toimenpide-ehdotuksia esteettömyyden kehittämiseksi ja parantamiseksi. Työryhmä määrittelee havaittujen kohteiden toimenpideluokittelun, kiireellisyysluokan ja merkitsee ne toimenpiteiden luokittelukaavakkeeseen sekä myöhemmin raporttiin.

Esteettömyyskartoituskävelyä toteutettaessa tärkeässä osassa ovat kokemusasiantuntijat esimerkiksi vanhus- ja vammaisneuvostoista. Lisäksi esteettömyyskartoituskävelyllä tulee olla mukana pyörätuoli ja rollaattori. Apuvälineitä käyttämällä kartoituskävelyn aikana saadaan konkreettista tietoa esteellisistä kohteista. Lisäksi kiinteistön teknistä käyttäjää, isännöitsijää, kiinteistön omistajaa ja kiinteistössä työskentelevää henkilökuntaa haastatellaan saadaan tietoa vallitsevista ongelmista, korjaustarpeista, tehdyistä korjauksista ja perusparannustarpeista.

Työryhmä kerää tarvittavan mittatiedon kohteesta ja tekee samalla esteettömyyteen liittyviä havaintoja. Ryhmä kerää esteettömyyskartoituskävelyn aikana kohteesta tiedot ja ottaa kohteesta valokuvia kartoitusraportin laatimista varten. Toimenpide-ehdotukset esitetään lyhyesti taulukkomuodossa. Toimenpide-ehdotukset luokitellaan puutteen aiheuttaman vaaran tai haitan sekä toimenpide-ehdotuksen toteuttamistavan mukaan. Tämä edesauttaa osaltaan kunnostuksen, korjaamisen tai havaittujen puutteiden suunnittelua ja toteuttamista.

Ensisijaisia ovat liikkumisen ja toimimisen turvallisuuteen vaikuttavat seikat. Vaaraa aiheuttavat puutteet on korjattava heti. Liikkumista ja toimimista estävät tai vaikeuttavat seikat (esim. laitteiden ja varusteiden sopimaton sijoitus tai heikko kunto) tulee korjata joko vuosi- tai peruskorjauksen yhteydessä tai erilliskorjauksina.

Havainnoiva esteettömyyskartoituskävely Kuningattarenrannalla 9.10.2023 klo 13.30–15

ESTEETTÖMYYSKÄVELY 9.10.2023

Lähtö klo 13.30
Lähtöpaikka Victorianauko

KOhteet

1. Victorianaukio
2. Kruununsilta
3. Kelluva katu
4. Rantabulevardi
5. Kruununranta-puisto
6. K-market Kuningattarenranta

Kuva 1 Kartta Kuningattarenrannan havainnoivan esteettömyyskartoituskävelyn kohteista

Kokoontuminen Victorianaukiolla Loviisan Pesarat taideteoksen luona.

Kävelyreitit kohteet:

1. Victorianaukio
2. Kruununsilta
3. Kelluva katu
4. Rantabulevardi
5. Kruununranta-puisto
6. K-market Kuningattarenranta

Osallistajat:

- Nina Björkman-Nysten, Vanhusneuvosto, valtuusto
- Mia Bruce, Vammaisneuvosto
- Petri Hyvönen, Vanhusneuvosto, EKI lautakunta
- Päivi Hämäläinen, hyvinvointisuunnittelija, sihteeri
- Jyrki Laakso, Vammaisneuvosto
- Suvi Peltola, Suunnitteluinsinööri
- Jukka Suhonen, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaispalvelut
- Sara Tallsten, hyvinvointikoordinaattori
- Liisa Vatanen, Vammaisneuvosto
- Jonas Lindström, Vammaisneuvosto

Kuva 2 Osallistajat Victorianaukion puisella laiturialueella

Victorianaukio

Havainnot:

- Puinen laiturialue, jossa betoninen reuna sekä rappuset, ei värikontrasteja
- Neljä aurinkotuolia. Valkoisen kepin käyttäjä ei havaitse tuolia takaa päin vaan törmää kaarevaan selkänojaan.
- Esteetöntä pysäköintiä ei ole osoitettu parkkipaikalla mutta yksi ruuduista isompi.
- Rantabulevardin hiekkareitti kova ja tasainen
- Aukion Ruskon betonin rocklinepenkkien istuinosa suosituksia matalammalla (40 cm) eikä niissä ole selkä tai käsijohdetta. Tarjolla myös puistonpenkkejä, jotka jämäkät ja riittävän korkeat mutta ei käsijohdetta.
- Kivetys tiivis ja tasainen, ei liian isoja rakoja, eikä kompastumisvaara.

Toimenpidesuositukset:

- Merkitään esteetön pysäköintipaikka maahan sekä liikennemerkillä.
- Aurinkotuolien selkänojapuolella maahan merkki, jotta este havaittavissa valkoisella kepillä esim. valaisin tuolien taakse tai heräteraita.
- Laiturin reunan betoni maalattava huomiovärillä (suunnitelman mukaisesti) sekä heräteraita, jonka havaitsee kepillä.
- Betonisten rappujen askelmat maalattava, reunaan huomioväri lisäämään kontrastia, jotta askelmat on helpompi havaita.
- Käsinjoillinen penkki rantaan.
- Rockline penkeistä jonkun voisi korottaa.

Kuva 3 Puisen laiturialueen betonireuna ilman värikontrasteja

Kuva 4 Puisen laituralueen betonirappuset ilman kontrastiraitoja

Kuva 5 Aurinkotuoli ja betonireuna ilman heräteraitaa

Kuva 6 Pysäköintipaikat ilman ISA liikennemerkkiä (invapaikkamerkkiä) ja merkintää asfaltilla

Kuva 7 Osallistujat kulkevat kovalla ja tasaisella Rantabulevardin hiekkareitillä

Kuva 8 Matala Rocklinepenkki ilman selkä- ja käsijohdetta

Kuva 9 Tasainen ja tiivis kivetys ja puistonpenkki ilman käsijohdetta

Kelluva katu (tarkasteltiin yhdyslaituri)

Havainnot:

- Kaiteeton puinen laituri, jossa ei ole reunassa mitään korotusta tai merkiväriä. Putoamisvaara pyörätuolilla ja valkoisella kepillä liikuttaessa.
- Pinta hyvä: tasainen ja kova.
- Laiturille johtaa lyhyt ramppi, jossa on reunat. Rampin jyrkkyys on 24 %. Pyörätuolilla ei pääse ramppia ylös.
- Sillalle kadulta toiselle ei pääse pyörätuolilla. Sillan kulma laituriin nähden on sellainen, ettei vauhtia pysty pyörätuolilla ottamaan. Laiturin reunassa ei ole kaidetta, joten putoamisvaara on todellinen. Pyörätuolia ei oikein edes mahdu turvallisesti avustamaan työntämällä.
- Liitospelti ylhäällä, kompastumisvaara. Tarvitaan vedenkorkeudenvaihtelun takia.

Toimenpidesuositukset:

- Pidempi, 1,50 m pituinen, ramppi Rantabulevardilta yhdyslaiturille.
- Kelluvan kadun reunaan esim. lauta tai kontrastipelti tms. lista, jonka väriytyy poikkeava laudoituksesta (huomioväri.). Signaali, että on reunassa.
- Sillan kulman muutos, jotta pyörätuolilla saa otettua vauhdin. Suositellaan turvaritilää.
- Laiturille sillan kohtaan kaide.
- Liitoskohtaan pidempi metallinen pelti, jolloin sen reunan voisi kiinnittää laituriin eikä se pääsisi nousemaan.

Kuva 10 Pyörätuolilla yritetään päästä ylös rampilta Kelluvan kadun liitoslaiturille

Kuva 11 Kelluvan kadun yhdyslaiturin liitoskohta

Kuva 12 Kelluvan kadun liitoslaiturin kulma

Kruunusilta

Havainnot:

- Kelluva puinen (tiheä vaakalaudoitus) silta, jossa kaiteet, merenlahden poikki.
- Alle 5% kaltevuus. Huom! riippuu veden korkeudesta.
- Havainnointiin vain sillan itäpäätä.

Ei toimenpidesuosituksia.

Kuva 13 Osallistujat kulkevat Kruununsillalle

Kruununranta-puisto

Havainnot:

- Ruokopolku on vaakalaudoitettu reitti 300m, jonka varrella kaksi taukopenkkiä. Reunoihin suunniteltu reunukset, jotka puuttuvat.
- Reitin varrella levike, jolla esteetön taukopenkki, joka korotettu reitistä. Korokkeelle johtaa ramppi, juuri minimilevyinen, 6 %. Penkillä ei ole käsijohteita.
- Ruokopolulta metsäpuutarhaan siirryttäessä vesi vienyt hiekan, jolloin muodostuu kynnyksen siirryttäessä pitkospuilta hiekalle.
- Metsäpuutarhassa Stoneage taukopaikalle kivistä tehtyjen portaiden etenemä on reilu eikä niissä ole käsijohdetta. Stoneage taukopaikalle johtaa myös esteetön sorapolku.
- K-marketin lähellä penkit ovat riittävän korkeat ja niissä on käsijohde.

Toimenpidesuositukset:

- Lisätään suojariekat molemmille puolille Ruokopolkua, korkeus 50 mm.
- Taukopaikan korotetulle levikkeelle suojarieka.
- Taukopaikan korotetulle levikkeelle toiseen päähän porraskäsi- ja käsijohde.
- Kivetyksen tai peltin Ruokopolun päähän hiekan ja puun liitoskohtaan.

Kuva 14 Ruokopolku ilman suojariekaa

Kuva 15 Penkki Ruokopolulla

Kuva 16 Ruokopolun esteetön taukopaikka

Kuva 17 Ruokopolun esteettömän taukopolun pääty, jossa korkea askelma ilman käsijohdetta

Kuva 18 Kynnys Ruokopolun pitkospuiden ja Metsäpuutarhan hiekkapolun liitoskohdassa

Kuva 19 Metsäpuiston taukopaikalle vievät portaat ja oikealla kulku hiekkapolun kautta

Kuva 20 Puistonpenkit käsijohteilla Metsäpuistossa

K-market Kuningattarenranta

Havainnot:

- Piha on asfaltoitu. Kauppaan johtaa katettu, talvella lämmitettävä leveä ramppi (kaltevuus alhaalla 9 %, keskiarvo 7%), jossa kahdessa tasossa oleva käsijohde.
- Esteettömät pysäköintipaikat ovat lähellä ja merkattu maahan.

Toimenpidesuositukset

- Merkitään esteettömät pysäköintipaikat liikennemerkein jotta ne huomataan lumiseen aikaan.

Kuva 21 K-market Kuningattarenrannan katettu ja leveä ramppi, jossa käsijohteet kahdessa tasossa

Kuva 22 K-market Kuningattarenrannan portaat ilman kontrastiraitoja

Kuva 23 K-market Kuningattarenrannan invapysäköintipaikat ilman ISA liikennemerkkiä

Kuva 24 Malliesimerkki: ISA liikennemerkki ja asfalttimaalaukset Loviisan Nesteellä

Toimenpiteiden luokittelu

Puutteen aiheuttama vaara tai haitta:

1 = Aiheuttaa vaaran (korjattava heti).

2 = Estää kulun tai toiminnan.

3 = Vaikeuttaa kulkua tai toimintaa.

Toimenpide-ehdotuksen toteuttamistapa:

T = Toimintatavan muutoksella järjestyvät asiat.

H = Toimenpide voidaan tehdä huolto- ja kunnossapitotöinä.

S = Toimenpide vaatii suunnittelua, päätöksen investoinnista tai rakenteellisia muutostöitä.

	Kohde	Havaittu este	Toimenpide	1	2	3	T	H	S	Vastuuta- ho/ Suorittaja
Victorianaukio	Aurinkotuolit	Näkövammaisen ei havaitse tuolia selkänojan suunnasta tultaessa.	Aurinkotuolien selkänojapuolella maahan merkki, jotta este havaittavissa valkoisella kepillä esim. valaisin tuolien taakse tai heräteraita.			X			X	EKI-keskus, infra/Infra
	Betonireunus	Vaikea havaita missä laituriloppu	Laiturin reunan betoni maalattava huomiovärillä (suunnitelman mukaisesti) sekä heräteraita, jonka havaitsee kepillä.	X				X	X	
	Betonirappuset	Rappusia vaikea havaita	Huomioväri	X				X		
	Parkkialue	Ei INVA pysäköintiä	Merkitään esteetön pysäköintipaikka maahan sekä liikenne-merkillä ISA (invapaikkamerkki).		X			X		
	Aukio	Ei käsinojallisia penkkejä	Vaihdetaan toinen puistonpenkeistä käsinojalliseksi penkiksi.			X		X		
Kelluva katu, yhdylaituri	Ramppi yhdylaiturille	Ramppi liian lyhyt ja jyrkkä, pyörätuolilla ei pääse ramppia ylös itsenäisesti.	Pidempi, 1,50 m pituinen, ramppi Rantabulevardilta kelluvalle kadulle.		X			X		

	Kohde	Havaittu este	Toimenpide	1	2	3	T	H	S	Vastuuta- ho/ Suorittaja
Kelluva katu, yhdyslaituri	Kelluva katu	Reuna vaikea havaita, putoamisvaara	Kelluvan kadun reunaan esim. lauta tai kontrastipelti tms. lista, jonka väritys poikkeaa laudoituksesta (huomioväri.). Signaali, että on reunassa.	X				X		
	Kelluvat kadut liittävä silta	Sillan kulma laituriin nähden on sellainen, ettei vauhtia pysty pyörätuolilla ottamaan. Laiturin reunassa ei ole kaidetta, joten putoamisvaara on todellinen. Pyörätuolia ei oikein edes mahdu turvallisesti avustamaan työntämällä.	Sillan kulman muutos, jotta pyörätuolilla saa otettua vauhdin. Suositellaan turvaritilää. Kaide.	X					X	
	Liitosta suojaava pelti.	Liitospelti ylhäällä, kompastumisvaara. Korkeanveden aikaan.	Liitoskohtaan pidempi metallinen pelti, jolloin sen reunan voisi kiinnittää laituriin eikä se pääsisi nousemaan.			X		X		
Kruununranta- puisto	Ruokopolku	Reunoihin suunniteltu reunukset, jotka puuttuvat	Lisätään suoja-reunat molemmille puolille kaislikkoreittiä, korkeus 50 mm	X				X		
	Ruokopolun esteetön taukopaikka	Taukopaikan korotetulta levikkeeltä rullaa helposti pyörätuolilla reunojen yli	Taukopaikan korotetulle levikkeelle suojareuna.			X		X		
	Ruokopolun esteetön taukopaikka	Korkea askelma, eikä käsijohdetta	Taukopaikan korotetulle levikkeelle toiseen päähän porras ja käsijohde			X		X		

	Kohde	Havaittu este	Toimenpide	1	2	3	T	H	S	Vastuuta- ho/ Suorittaja
Kruununranta- puisto	Ruokopolulta Metsäpuutar- haan	Ruokopolulta metsäpuutar- haan siirryttäessä vesi vienyt hie- kan, jolloin muo- dostuu kynny- s siirryttäessä pit- kospuilta hiekal- le.	Kivetys (noppaki- vet) tai pelti Ruo- kopolun päähän hiekan ja puun liitoskohtaan.	X				X		
K-market Kuningattaren- ranta	Parkkialue	Esteettömät pysä- köintipaikat merkattu vain maahan, havain- nointi hankalaa mm. lumiseen aikaan.	Merkitään es- teettömät pysä- köintipaikat lii- kennemerkillä ISA (invapaikka- merkki).		X			X		K-kauppia
	Betonirappuset	Rappusia vaikea havaita	Huomioväri	X				X		K-kauppia